

Potíže s náklady na bydlení mohou vyřešit příspěvek a doplatek na bydlení

Rodiny i jednotlivci s nízkými příjmy se mohou obrátit na stát mimo jiné v případě, kdy kvůli tíživé finanční situaci **nejsou schopni hradit náklady na své bydlení**. V únoru 2010 tak dostalo **100 319 jednotlivců nebo domácností příspěvek na bydlení v celkové výši 223 milionů Kč**. Přes **49 milionů Kč si rozdělilo 20 384 příjemců doplatku na bydlení**. Výše obou dávek vždy závisí na konkrétní situaci žadatele. Různé formy pomoci kromě **Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV)** poskytují jednotlivé **obce a městské části**. Například přidělují obecní byty ve výdajově přijatelnější hladině, slevují na nájemném nebo vypomáhají finančně.

Na **příspěvek na bydlení** má nárok vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě přihlášen k trvalému pobytu a splňuje další podmínky pro přiznání dávky. Zásadní roli přitom hrají tzv. normativní náklady na bydlení a rozhodné příjmy rodiny či jednotlivce v předchozím kalendářním čtvrtletí. Na příspěvek mají nárok rodiny či jednotlivci, jestliže 30 % (v Praze 35 %) příjmů lidí hlášených v bytě k trvalému pobytu nestačí k pokrytí nákladů na bydlení. A zároveň těchto 30 % (v Praze 35 %) příjmů je nižších než normativní náklady na bydlení.

Samotná **výše příspěvku** se stanoví jako rozdíl mezi normativními náklady na bydlení a 0,30 (v Praze 0,35) násobkem rozhodného příjmu. Jsou-li skutečné náklady na bydlení nižší než normativní, odečítá se příslušný násobek rozhodného příjmu od nákladů skutečných. **Náklady na bydlení** tvoří u nájemních bytů nájemné a výdaje za plnění poskytované v souvislosti s užíváním bytu a u družstevních a bytů vlastníků tzv. srovnatelné náklady. Dále se do nich zahrnují výlohy za energie, vodné a stočné, odpady a vytápění.

Rozhodný příjem je součet příjmů členů rodiny, včetně některých dávek státní sociální podpory (přídavek na dítě, rodičovský příspěvek). **Normativní náklady** na bydlení představují průměrné náklady rodiny či jednotlivce na bydlení podle velikosti obce a počtu lidí trvale přihlášených v bytě. Zahrnují částky nájemného (pro nájemní byty) nebo tzv. obdobné náklady (pro družstevní byty a byty vlastníků) a ceny služeb a energií. Jejich výši stanovuje zákon o státní sociální podpoře diferencovaně podle počtu členů rodiny a velikosti obce, ve které je byt. Nařízením vlády se částky normativních nákladů na bydlení vždy k 1. lednu na kalendářní rok mění. Jejich aktuální přehled můžete nalézt na http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/prisp_na_bydleni.

Žádosti o poskytnutí příspěvku na bydlení se podávají na **úřadu práce** dle místa pobytu žadatele. Tiskopis je k dispozici přímo na úřadu práce nebo na <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp>. Nárok na výplatu příspěvku na bydlení zaniká uplynutím 3 měsíců ode dne, za který náleží. To znamená, že nárok je sice **možné uplatnit zpětně**, ale nejdéle za 3 měsíce.

Jednotlivci nebo domácnosti, kterým nestačí vlastní příjmy a pomoc ve formě příspěvku na bydlení, mohou požádat o **doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi**. Nárok na doplatek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který užívá byt. Jeho příjem/příjem všech společně posuzovaných osob (tj. lidí hlášených v bytě k trvalému pobytu) musí být po úhradě nákladů na bydlení nižší než **částka jeho živobytí/částka živobytí společně posuzovaných osob**.

Podmínkou přiznání nároku na doplatek na bydlení je vedle nedostatečného příjmu také získání nároku na příspěvek na bydlení a na **příspěvek na živobytí**. Doplatek na bydlení může být poskytnut s přihlédnutím k celkovým sociálním a majetkovým poměrům také těm, kterým příspěvek na živobytí nebyl přiznán, protože je jejich příjem vyšší než částka živobytí. V tomto případě musí být příjem nižší než 1,3 násobek této částky. Více informací o příspěvku na živobytí a částce živobytí si můžete přečíst na <http://portal.mpsv.cz/soc/hn/obcane/zivobytí>.

Nárok na doplatek na bydlení až na výjimky popsané v § 33 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, nemají lidé, kteří bez vážného důvodu odmítnou možnost levnějšího přiměřeného bydlení, o které jsou povinni požádat obec. **Výše doplatku** na bydlení se stanovuje tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení (tj. nájmu, služeb s bydlením spojených a nákladů za dodávky energií) zůstala jednotlivci nebo společně posuzovaným osobám částka živobytí.

O doplatek na bydlení se žádá na **pověřeném obecním úřadě**. Formulář je dostupný rovněž na <http://portal.mpsv.cz/forms>. O dávku **není možné zažádat zpětně**. Doplatek na bydlení může úřad uznat nejdříve od prvního dne měsíce, ve kterém žadatel podal žádost.

Zákon **č.117/1995 Sb.**, o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, najdete na http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=117%2F1995+&number2=&name=&text=

Zákon **č. 111/2006 Sb.**, o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, najdete na http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/cmd/ad/c/313/ce/10821/p/8411/_s.155/701?PC_8411_number1=111/2006&PC_8411_l=111/2006&PC_8411_ps=10#10821

Štěpánka Filipová
vedoucí oddělení styků s veřejností
a tisková mluvčí